

Í ár funnu vit oljuna

NÝGGÁRSGREIN

Eyðun Eltjør,
landsstýrismaður

Tað er enn einaferð tíð at lýta aftur á eitt hendingarfíkt ár.

Tvey tey seinastu árin havi eg sagt, at hetta var árið, sum veruliga markeraði byrjanina til eina føroyska oljuvinnu. Í 1999 varð markið millum Føroyar og Stórabretland ásett, og vit kundu fara undir at fyrireika fyrsta loyvisumfar, í 2000 vóru fyrstu loyvinu veitt, og vit gleddu okkum til fyrstu boriúrslitini, og í ár varð staðfest, at føroyska undirgrundin goymir týðandi mongdir av kolvetni.

Allar hesar hendingar og fleiri undan teimum hava havt stóran týðning fyri menningina av eini føroyskari oljuvinnu. Frá tí at fyrsta Oljuráðleggingarnevndin varð sett í 1992 og fram til í dag, hava tað hvørt ár verið tikið týðandi stig á vegnum fram móti leitboringunum í summar.

Boringar og úrslit

Tað var við stórum spenningsi, at vit fylgdu boringunum, fyrst hjá Statoil, síðani BP og til seinast hjá Amerada Hess. Um vit hyggja at royndunum hjá okkara grannalondum, kann tað bara javnmetast við hugmód at vænta, at fyrstu boringarnar á einum nýggjum øki skuldu staðfesta kolvetni í stórum mongdum. Kortini lósu vit dagligu frágreiðingarnar frá oljufeløgnum við ágrýtni. Hóast fyrstu brunnarnir bara vísu spor av kolvetni, var tað týðningarmikið at fáa

váttað, at føroyska undirgrundin hevði eina virkna kolvetnisskipan. Gleðin var stór, tá Amerada Hess boðaði frá, at olja og gass var funnið í týðandi mongdum.

Úrslitið hjá Føroes Partnership hevur ikki bara stóran týðning fyri feløgini, sum eru við í Føroes Partnership, men eisini fyri hini feløgini, sum eru virkin á okkara leiðum, og ikki minst fyri Føroyar sum oljuøki. Helst er rættast at siga, at úrslitið hevur týðning fyri alt Atlantsmótið, tí heldur ikki bretsku megin landgrunsmarkið hava úrslitini verið alt ov góð seinnu árin.

Føroes Partnership fann olju og gass nakað djúpri enn upprunliga væntað, og gerst tí neyðugt hjá oljufeløgnum at fara aftur til arbeidsborðið fyri gjølla at kanna teirra ætlanir enn einaferð. Seismiskar tulkningar skulu nú samanberast við boriúrslitini, og síðani verða leitimyndarnir rættadír tilsvareandi. Hóast jarðfrøðiliga víðurskiftini á mangan hátt eru átøk, vísa

úrslitini í summar, at vit ikki treytaleyst kunnu flyta leitimyndarnar vestan fyri Hetland yvir á føroyskt øki.

Í 2001 hava bæði myndugleikar, oljufeløg og føroyska vinnan skula prógvað, hvørt tey megnaðu uppgávuna, sum tey høvdu fingið. Eg haldi, tað hevur gingið heilt væl. Sjálvandi eru ymisk víðurskifti, sum høvdu kunna verið betri. Soleiðis vil tað helst altíð verða. Huga vit um, hvussu nógv arbeiði restaði í, tá loyvinu vórðu veitt 17. august 2000, eiga tey rós uppiborið, sum hava lagt orku í at tryggja, at oljufeløgini sluppu til verka í summar. Her er ikki bara talan um oljumálastýrið, men eina rúgvu av øðrum myndugleikum eisini, bæði føroyskum og donskum.

Vinnuluttøka

Fyri stuttum var ein ráðstevna í Norðurlandahúsinum, har mett varð um virksemd í summar, serliga við atliti at vinnuligu úr-

tøkuni. Hóast partar av vinnuni funnust at oljufeløgnum fyri ikki at nýta føroyskar vørur og tænastur í nóg stóran mun, haldi eg, at eftirmetingin sum heild var positiv.

Atfinningarnar frá vinnuni verða sjálvandi tiknar í álvara, men lat meg samstundis gera púra greitt - tí talan tykist vera um eina afturvendandi misskiljing - at tað ikki er eitt avgjørt krav, at oljufeløgini skulu brúka føroyskar vørur og tænastur. Loyvini krevja, at oljufeløgini geva føroyskum fyrítøkum veruligar møguleikar at bjóða seg fram. Beinleiðis at krevja, at føroyskar fyrítøkur skulu við í oljuvirksemið, bara tí tær eru føroyskar, hevði neyvan gagnað fyrítøkunum sum frálíður. Ein varður heimamarknaður skapar neyvan fyrítøkur, sum eru kappingarførar á marknaðum uttanfyri Føroyar.

Sambært leitiloyvunum skulu oljufeløgini lata Oljumálastýrinu eina frágreiðing um føroyska luttøku. Eftir tað fara vit at

meta um, hvørt oljufeløgini hava livað upp til treytirnar í loyvunum. Oljumálastýrið hevur ferð eftir ferð lagt dent á, at virksemd í leitiskeiðnum fór at verða avmarkað. Kanska hava vónirnar hjá føroysku vinnuni verið í so stórar til arbeiðið, sum fór at spyrjast burtur úr virkseminum fyrsta árið.

Samfelagsárin

Ein av uppgávnunum, sum liggur fyri framman, er at kanna, hvørja ávirkan ein møgulig oljuvinna kann fáa á okkara samfelag. Eg havi hildið fast um, at tað ikki er neyðugt at gera árinsskanningar, áður enn staðfest er, um olja í rakstrarverðum nógdum finnist í undirgrundini. Eg haldi fyri ein part, at tað enn er ov tíðliga at gera slíkar skanningar, mest tí vit ikki vita, hvørjar oljupolitiskar avgerðir verða tiknar í sambandi við

Framhald á næstu síðu

Øllum okkara viðskiftafólki
ynskja vit eitt gott og
eydnuberandi nýggjár og
takk fyri gott samstarv

KPMG
statsaut. revisorar Sp/f

tel. 343434 · fax 343435
kpmg@kpmg.fo
www.kpmg.fo